

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2018

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2018 r. poz. 998 z późn.zm.) porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018, poz. 998 ze zm.), który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Określenie zadań własnych gminy

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 ze zm.) spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Art. 176 powołanej ustawy określa zadania własne gminy dotyczące działań związanych z organizacją pieczy zastępczej na terenie gminy, i tak do zadań należy:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- b) tworzenie systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego;
- c) finansowanie kosztów szkoleń, podnoszenia kwalifikacji, innych kosztów asystenta rodziny i rodzin wspierających;
- d) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub innej placówce;
- e) sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny;
- f) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Gminy Tułowice Nr XXX/165/16. Celem programu jest wzmocnienie roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno-zawodową. Ma na celu pomoc osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka w każdym przypadku, kiedy jest to możliwe jak również podjęcie osłonowych działań zapobiegających izolacji i marginalizacji tam gdzie to konieczne, a także działań prewencyjnych i edukacyjnych na rzecz wspierania rodziny po to, aby poszczególni członkowie rodziny dążyli do samorealizacji, zaradności samodzielności i odpowiedzialności.

Gminny Program służy wzmocnieniu roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno – zawodową.

W 2018 roku realizowane były następujące cele szczegółowe zawarte w Programie.

Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

W strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach działa punkt konsultacyjno – terapeutyczny. Celem jego działania jest udzielanie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej w ramach pierwszego kontaktu. W ciągu roku do punktu zgłosiło się 30 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej podjął współpracę ze Stowarzyszeniem „Quisisana” prowadzącym w Opolu poradnictwo prawne dla Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem. Osoby zgłaszające się tam mogły korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej.

W 2018 kontynuowany był projekt „Rodzina na plus”, na którego realizację pozyskano środki z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Czas trwania projektu: od 01.04.2018 r. do 31.07.2018 r., w projekcie wzięło udział 12 rodzin tj. 12 osób dorosłych i 25 dzieci.

W ramach projektu odbyły się:

- Zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla dorosłych.
- Zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla dzieci.
- Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla rodziców i dzieci.
-

Celem tych zajęć była nauka spędzania czasu wolnego w gronie rodzinnym.

Proponowane formy aktywności miały na celu pomóc wyjść rodzinom ze środowisk zagrożonych przemocą, tak by dzięki temu wskazać dorosłym ważność potrzeb ich dzieci, które często są niedostrzegane, pomijane.

W ramach projektu odbyły się wspólne wyjazdy dzieci i ich rodziców m. in. do kina w Opolu, zorganizowano warsztaty w drewnie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach w celu rozszerzenia swojej oferty pomocowej o dodatkowe formy wsparcia dla mieszkańców gminy Tułowice podejmuje dodatkowe zadania w formie realizacji różnego rodzaju projektów. Dzięki tym projektom możemy rozszerzyć współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na polu pomocy społecznej

Ośrodek od 1 maja 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. realizuje w partnerstwie projekt pod nazwą „Po-MOC ma MOC!” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Działanie 8.1. Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Realizatorem projektu jest Spółdzielnia Socjalna „Parasol” z siedzibą w Jędrzychowie w partnerstwie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grodkowie oraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tułowicach. Celem projektu jest udzielenie kompleksowego wsparcia 20-stu rodzinom zamieszkującym gminy: Grodków i Tułowice przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, w tym sytuacji zagrożenia utraty opieki nad dziećmi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tułowicach jako partner projektu „Po-MOC ma MOC!” objął wsparciem 6 rodzin (20 osób w rodzinie, w tym 13 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, objętych już wsparciem asystenta rodziny. W ramach tego projektu realizowane były następujące formy wsparcia:

- objęcie wsparciem terapii psychologicznej,
- objęcie wsparciem terapii z pedagogiem,
- objęcie wsparciem terapeuty uzależnień,
- objęcie wsparciem mediatora,
- objęcie wsparciem w ramach pomocy prawnej,
- objęcie wsparciem w ramach poradnictwa prawno-obywatelskiego,
- objęcie wsparciem doradcy zawodowego,
- udział w spotkaniach mających na celu przeciwdziałanie izolacji zwanych grupami wsparcia/samopomocowymi.

Aby wzmocnić wsparcie w ramach projektu uczestnicy projektu wzięli udział m. in:

- wspólny dwudniowy wyjazd z uczestnikami z Grodkowa do Suchej Beskidzkiej i Parku

Rozrywki w Zatorze, mający na celu integrację całej rodziny, wspólna zabawa andrzejkowa w z uczestnikami z gminy Grodków,

- wspólne wyjścia rodzinne np.: do teatru we Wrocławiu i kina do Opoła, kręgle w Niemodlinie,

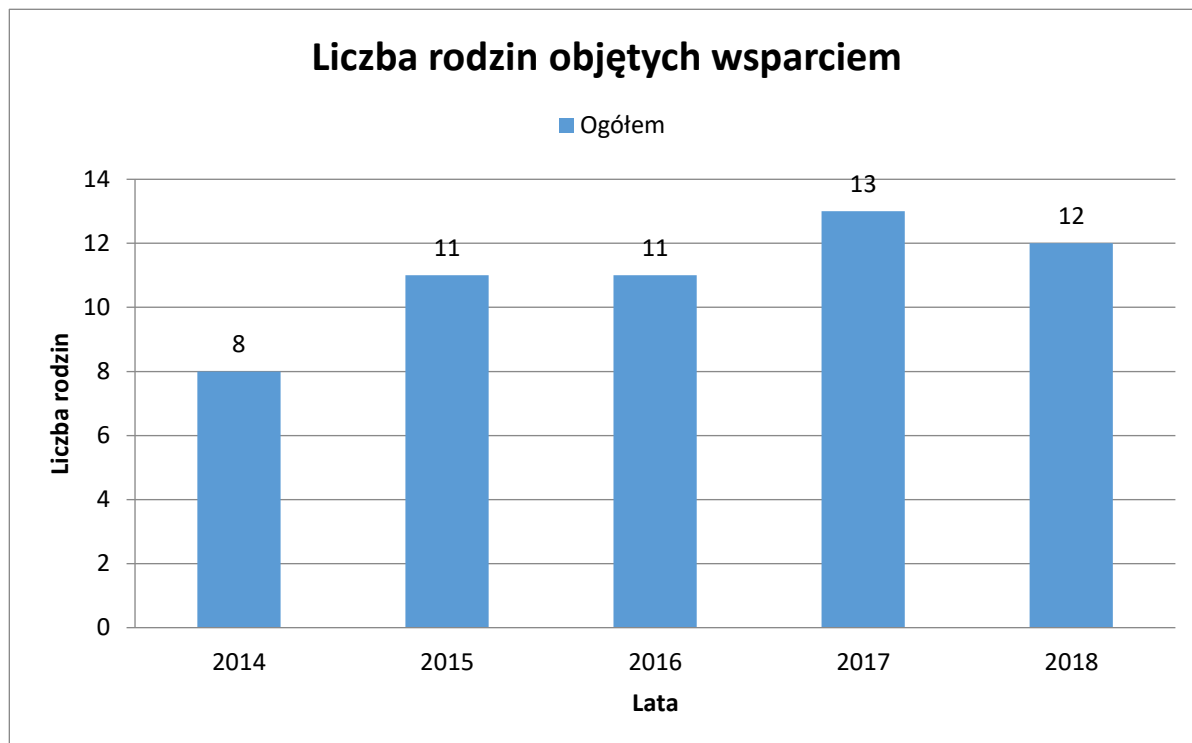
- warsztaty integracyjne np.: przygotowywanie ozdób świątecznych.

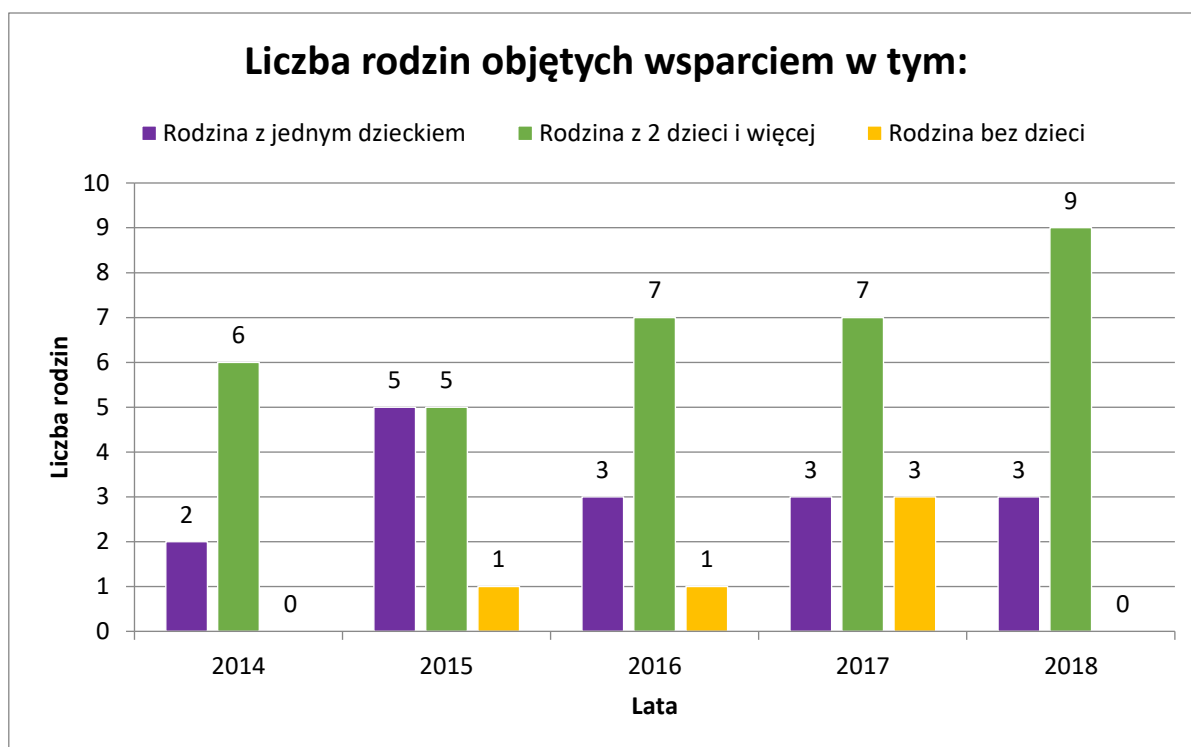
W ramach projektu doposażyliśmy biuro asystenta rodziny w sprzęt (komputer) oraz zabawki i artykuły dla dzieci, co pozwoliło, że uczestnicy chętniej przychodzili z dziećmi na spotkania.

Przez cały 2018 rok w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tułowicach swoje zadania realizował asystent rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Praca asystenta rodziny ma na celu pomoc w przezwyciężeniu trudnej sytuacji rodzinnej. Praca asystenta opierała się głównie na bezpośrednim kontakcie z klientami w ich miejscu zamieszkania. W związku z powyższym częste wyjazdy w teren były niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań asystenta rodziny, który u rodzin spędzał ponad 50% czasu pracy. Pozostały czas pracy przeznaczony był na współpracę z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia itp. oraz przygotowanie, usystematyzowanie i wypełnianie dokumentacji.

Asystent rodziny zatrudniony jest w ramach zadaniowego czasu pracy, co pozwala na prace z rodzinami w różnych godzinach, także poza godzinami pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Tułowicach.

Działania, które są podejmowane na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, został stworzony indywidualny plan pracy, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. W okresie od stycznia 2018 r. do grudnia 2018 r. asystenturą rodzinną objętych było 12 rodzin.

Dla utrzymania efektów, które udało się wypracować z rodzinami konieczna jest stała kontrola, a także wsparcie ze strony asystenta w stosunku do rodzin. Dlatego też, po osiągnięciu sukcesu rodzina nie traci kontaktu z asystentem, a w dalszym ciągu współpracuje pracując na kolejne sukcesy.

Dla osiągnięcia lepszych efektów utrzymywany był stały kontakt z placówkami współpracującymi: pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi, terapeutami, koordynatorami pieczy zastępczej, wychowawcami domów dziecka, służbą zdrowia, jak również placówkami dydaktycznymi na terenie Gminy Tułowice. Nawiązano kontakty z pedagogami szkolnymi, psychologami oraz nauczycielami w celu uzyskania jak najbardziej kompletnej wiedzy na temat dzieci, pochodzących z rodzin, z którymi współpracuje asystent rodziny. Prowadzona jest na bieżąco systematyczna współpraca z kuratorami sądowymi.

Dla utrzymania efektów, które udało się wypracować z rodzinami konieczna jest stała kontrola, a także wsparcie ze strony asystenta.

Ważnym jest kontynuowanie działań asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny ewentualnie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, kuratora sądowego daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny.

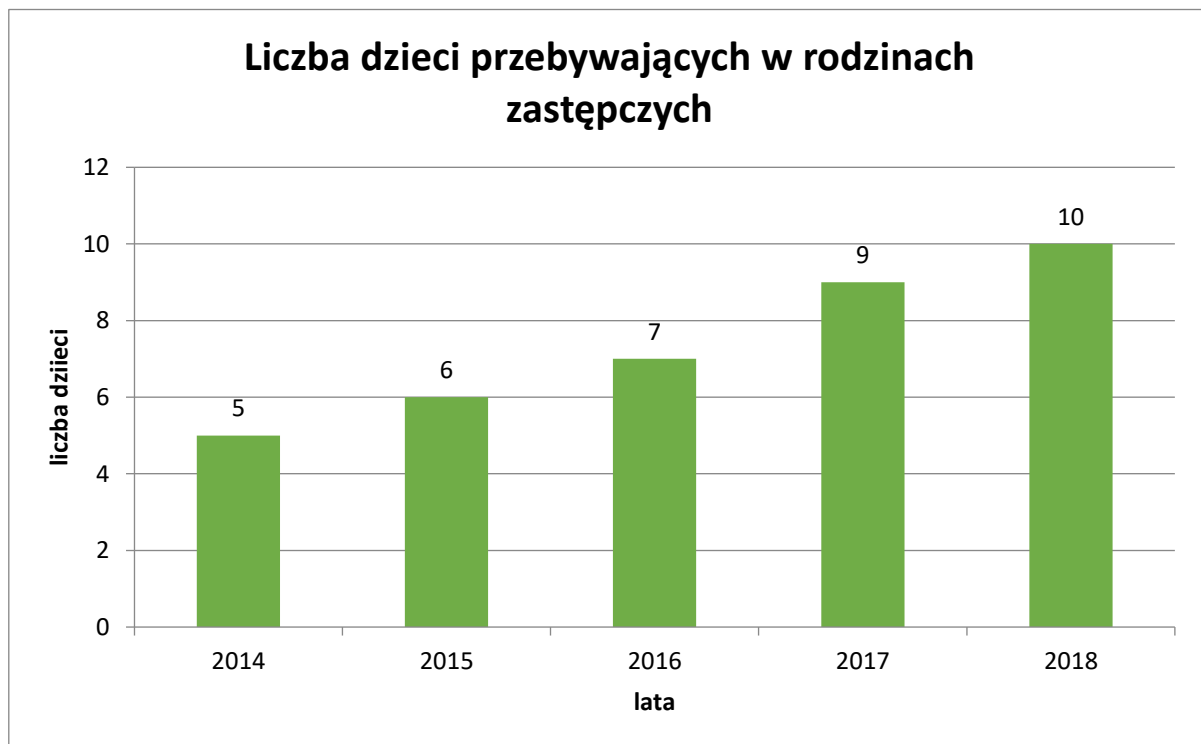
W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań przez asystenta rodziny niezbędne jest systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Służy temu m.in. udział w różnego rodzaju szkoleniach. W roku 2018 asystent rodziny wziął udział w szkoleniach pn.:

1. Organizowanie wspomagania rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania.
2. Sposoby radzenia z zachowaniem agresywnym wśród rodziców, dzieci i młodzieży.
3. Mediacje – profesjonalny sposób rozwiązywania problemów na drodze dialogu, wykorzystanie dialogu motywującego w pracy z rodziną.
4. Poszerzanie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności praktycznych i kompetencji zawodowych asystentów rodziny.

5. Procedury związane z odbieraniem dziecka z rodziny.
6. Analiza i praktyczne zajęcia z zastosowania ustawy kodeks karny, kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
7. Praktyczne zajęcia z zakresu motywowania do zmiany sytuacji osoby pokrzywdzonej i szukanie ewentualnej pomocy i wsparcia w różnych instytucjach.
8. Rozpoznawanie u dzieci symptomów doświadczanej przemocy i interwencje. Dziecko w rodzinie alkoholowej. Przemoc seksualna.
9. Interwencja wobec sprawcy – jak rozmawiać? Interwencja wobec ofiary – jak rozmawiać? Trening umiejętności i ćwiczenia praktyczne.

Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub innej placówce

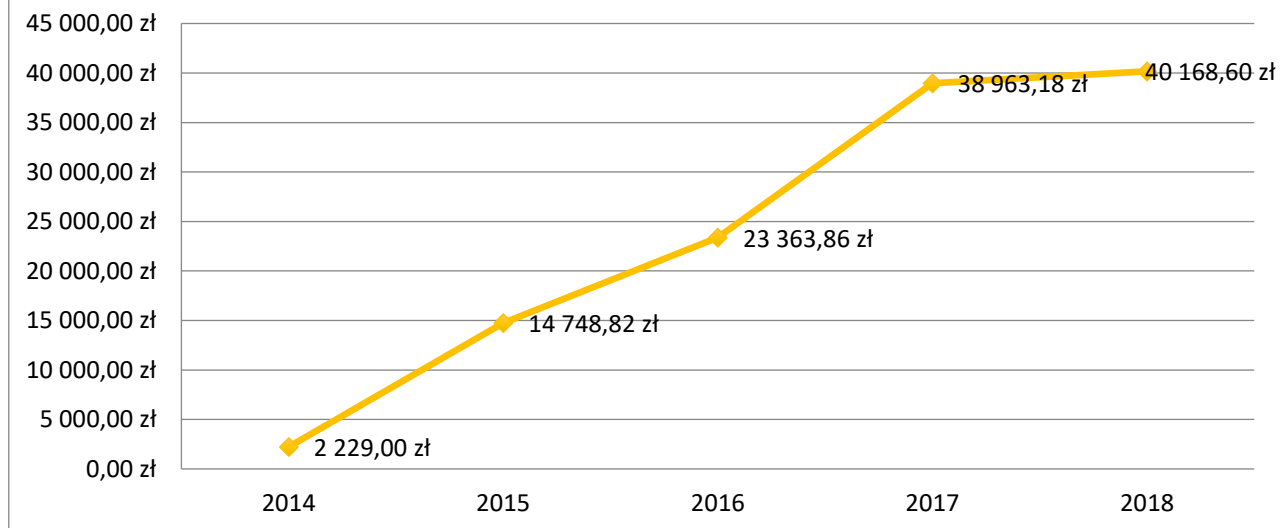
Z terenu Gminy Tułowice umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2018 r. przebywało 10 dzieci.

Wysokość wydatków poniesionych przez Gminę w 2018 roku – 40 168,60 zł. Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi opłatę za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%. Gmina Tułowice za sześćdziesięć dzieci przebywających w pieczy zastępczej ponosiła w 2018 r. 50 % wydatków, za dwoje 30% wydatków, a za dwoje 10 % wydatków.

Rodziny, których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych objęte są działaniami pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz asystenta rodziny, mającymi na celu takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w celu umożliwienia powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w latach 2014-2018

Sporządziła: Ewa Ziubrzycka-Bień
Tułowice, 08.03.2019 r.